

دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شیراز

بیمارستان ولیعصر (عج) اقلید

عوارض حین همودیالیز

تهیه کننده: مرکز همودیالیز بیمارستان ولیعصر اقلید

تاریخ بازنگری: تابستان 1404

تاریخ بازنگری بعدی: تابستان 1408

منبع: کتاب پرستار و دیالیز

کدسند: PE/P-PH/032/3

8- افزایش فشار خون

علت: افزایش حجم مایعات علت تجویز زیاد از حد محلول نمکی و یا خون ، اضطراب و سندرم عدم تعادل

علائم: سردرد ، درد قفسه سینه ، تاری دید ، تپش قلب و تهوع

مداخلات: زیاد کردن دور پمپ د ستگاه در موارد ازدیاد آب و نمک.

استفاده از داروهای پایین آورنده فشارخون و آرامبخش

استفاده از داروهای مدرغیر از نگهدارنده های پتاسیم

9- خونریزی

علت: استفاده نامناسب از هیالین، خروج سوزن از محل تزریق ، جدا شدن محل اتصال لوله ها یا پاره شدن آنها

علائم: کاهش فشار ، درد جلوی قلبی ، رنگ پریدگی ، تعریق ، شوک ، تشنج و تغییر رنگ محلول دیالیز

مداخلات: تزریق هیالین در حداقل ممکن ، در صورت پارگی لوله های تعویض آنها

در صورت مسمومیت با هیالین تزریق سولفات پروتامین

6- آمبولی هوا

علت : تجویز مایعات وریدی که پس از اتمام ، هوا وارد مدار شود. خرابی و پارگی لوله ها و جدا شدن محل اتصال

علائم: درد قفسه سینه ، سرفه ، تنگی نفس ، عرق سرد ، سیانوز (تیرگی پوست) ، شوک و تشنج

مداخلات:

-در حین تجویز مایعات وریدی در پایان دیالیز در حین برگشت خون از مدار به گردش خون اصلی دقت شود که هوا وارد گردش خون بیمار نشود.

-در صورت بروز قطع دیالیز خوابانیدن بیمار به پهلو چپ در حالتی که سر پایین و پاها بالا باشد .

_تجویز اکسیژن ، ماساژ قلبی و تنفسی مصنوعی

7- سردرد

علت: اضطراب و علل روانی ، افزایش فشار خون ، واکنش نسبت به داروی خاص و سندرم عدم تعادل

مداخلات: دریافت داروهای مسکن و آرامبخش ، کاهش فشار یا دارو

عوارض حین همودیالیز:

کلیه افرادی که بنا به دلایل مختلف تحت انجام دیالیز قرار می گیرند ممکن است در طول انجام آن با مشکلات و عوارض مختلفی مواجه شوند که در اینجا به شایع ترین و مهمترین آنها اشاره می گردد تا در صورت بروز با شناخت علائم و انجام اقدامات لازم از تشدید یا وقوع مجدد آنها پیشگیری بعمل آید.

1- کاهش فشار خون

علت: مصرف بی رویه داروهای پایین آورنده فشار خون، از دست دادن بیش از اندازه مایعات بدن حین همودیالیز، خونریزی و نشست خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه، عرق سرد، افت فشار، افزایش نبض

مداخلات:

- قطع مصرف داروهای فشار خون از ۶ ساعت قبل از دیالیز،

- عدم مصرف غذا حین همودیالیز.

- بالا بردن پاها تا ۳۰ درجه در صورت شروع علائم.

- دریافت 100-500 سی سی سرم.

- کاهش سرعت انجام دیالیز.

- دریافت اکسیژن و داروهای بالابرنده فشارخون

2- کرامپ (گرفتگی) عضلات

علت: افزایش سرعت دیالیز و کمبود سدیم مایع دیالیز

علائم: درد شدید و ناگهانی و سفت شدن عضلات

مداخلات:

- پیشگیری از افزایش وزن زیاد از حد در بین جلسات دیالیز.

- کاهش سرعت و افزایش زمان دیالیز.

- دریافت داروهای شل کننده عضلانی مانند دیازپام تا 2 ساعت قبل از شروع دیالیز.

- ماساژ و گرم نمودن عضو مبتلا

3- سندرم عدم تعادل

علت: همودیالیز با سرعت و شدت زیاد جلسات اول

شروع درمان و افت سریع اوره خون

علائم: تهوع، استفراغ، سرگیجه افزایش فشار خون سردرد تاری دید بی قراری و گاهی تشنج و کما

مداخلات:

کم کردن مدت دیالیز به ویژه در جلسه اول طوریکه در جلسه اول ۲ ساعت جلسه دوم 3 ساعت جلسه سوم 4 ساعت باشد.

در صورت شروع علائم توقف دیالیز و دریافت محلول های نمکی داروهایی چون دگزامتازون

4- تهوع و استفراغ

علت: افت فشار خون، واکنش تب زا به آب شهر، سندرم عدم تعادل و اضطراب

مداخلات:

دریافت داروهای ضد تهوع و استفراغ و آرامبخش در صورت بدتر شدن واکنش قطع دیالیز

5- تنگی نفس:

علت: افزایش حجم آب و نمک، کم خونی، آمبولی هوا و آمبولی ریه

مداخلات:

- قرار گرفتن در وضعیت نیمه نشسته.

- دریافت اکسیژن.

- افزایش سرعت دیالیز

- دریافت خون در صورت نیاز

